

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI GIMNAZIJE, POŽEGA

Na temelju članka 58. i 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN br. 87/08.) i članka 38. i 186. Statuta Gimnazije, Požega, Školski odbor Gimnazije, Požega, na sjednici održanoj 25. 05. 2012. donio je

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI GIMNAZIJE, POŽEGA

I. Opće odredbe

Predmet Etičkog kodeksa

Članak 1.

- (1) Etičkim kodeksom neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti Gimnazije, Požega, (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) određuje se etičnost kao skup načela prava i obveza kojima se uređuju međuljudski i profesionalni odnosi između radnika i svih korisnika usluga Gimnazije u Požegi (u daljnjem tekstu: Škole)
- (2) Temeljne vrijednosti jesu: poštenje, izvrsnost, sloboda, međusobno uvažavanje, ljudsko dostojanstvo, osobna odgovornost.
- (3) Primjena ovog Etičkog kodeksa pretpostavlja dobru namjeru, objektivnu i pošteni prosudbu, a odnosi se na radnike škole i sve korisnike usluga škole.
- (4) Osobna je odgovornost i zadaća svakog radnika ostvarenje najviših etičkih standarda osobnog ponašanja. Dužnost mu je poticati etičko ponašanje kod svojih učenika, suradnika i kolega. Njegova je dužnost savjetovati se s kolegama oko etičkih dvojbi. Svaki radnik u svom djelovanju nastupa kao nezavisna osoba te dopunjava i oplemenjuje pravila dana ovim Etičkim kodeksom osobnim sustavom humanih vrijednosti, vlastite kulture i životnog iskustva.
- (5) Etički kodeks je podložan izmjenama i dopunama u skladu s razvojem djelovanja Škole.

Članak 2.

- (1) Etički kodeks Škole sadrži moralna načela i načela profesionalne etike sukladno kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati svi radnici Škole.
- (2) Načela Etičkoga kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe koje nisu radnici škole, ali sudjeluju u njezinu radu i djelovanju.
- (3) Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Škole i načela

slobode profesionalnog rada te čuvanja dostojanstva i ugleda Škole.

Svrha Etičkoga kodeksa

Članak 3.

Svrha Etičkog kodeksa je utvrditi opće etičke smjernice i postupke vezane uz njih, upozoriti na dužnosti i obveze te promicati etičke vrijednosti specifične za djelatnost Škole u najširem smislu. Promicanje etičkih vrijednosti i etičkoga ponašanja u ovom kodeksu - obveza je svih radnika Škole, učenika, roditelja i ostalih zainteresiranih osoba – korisnika usluga škole.

Članak 4.

Svi učenici, roditelji i druge zainteresirane osobe za rad Škole bit će upoznati s Etičkim kodeksom i pravilima ponašanja koja imaju pravo očekivati od radnika Škole.

Članak 5.

Radnici Škole, učenici, roditelji i druge zainteresirane osobe za rad škole dužni su, u obavljanju svojih poslova, pridržavati se odredaba ovoga Etičkog kodeksa.

II. Temeljna načela i pravila Etičkoga kodeksa Škole

Načelo ostvarivanja ljudskih prava

Članak 6.

Škola donošenjem i provođenjem Etičkoga kodeksa osigurava svakom radniku i učeniku i ostalim korisnicima usluga škole ostvarivanje svih ljudskih prava unutar Škole te poštivanje svih prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 7.

Svi radnici Škole, učenici i roditelji trebaju biti poštovani kao osobe - u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo. Svim radnicima Škole, uenicima i roditeljima mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 8.

- (1) Svaki radnik Škole, učenik i njegov roditelj treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti, na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.
- (2) Radnici Škole ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na etično i profesionalno obavljanje radnih obveza.

Načelo profesionalnosti

Članak 9.

- (1) Od radnika Škole očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, kolegama, roditeljima i ostalim suradnicima. U svojem djelovanju radnici Škole slijede načela profesionalne izvrsnosti, objektivnosti, razboritosti, pravilnosti, dijaloga, tolerancije i humanosti.
- (2) Obveza je radnika Škole poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te stalnog stručnog usavršavanja.
- (3) Svi radnici Škole trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima te se kloniti procjene stručnosti kolega i javnog iznošenja takvih procjena.
- (4) Verbalna i neverbalna komunikacija radnika Škole treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u Školi i zajednici.

Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 10.

- (1) Svi radnici Škole trebaju poštivati sve pravne propise i pravne postupke koji se tiču njihovih obveza kao radnika Škole.
- (2) Sva sporna pitanja oko tumačenja i primjene načela etičkoga kodeksa djelatnici rješavaju unutar Škole dogovorno.

Načelo međusobnog uvažavanja

Članak 11.

- (1) Radnik Škole treba poštivati osobnost učenika, kolega, roditelja i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orijentaciju, invalidnost, zdravstveni status, tjelesni izgled, dob i političku opredijeljenost.
- (2) Kriteriji vrjednovanja i napredovanja su stručnost, sposobnost i profesionalnost te rezultati u obavljanju određene vrste poslova i zadataka.

Načelo mirnog suživota u školi

Članak 12.

- (1) Obveza je radnika Škole svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno radno ozračje u Školi.
- (2) Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost.
- (3) Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje.
- (4) Neprihvatljivo je nedolično oblačenje koje kod drugoga izaziva nelagodu.
- (5) Neprihvatljivo je drogiranje, opijanje i pušenje koje je društveno štetno (pogubno).
- (6) Treba izbjegavati situacije koje između radnika mogu dovesti do sukoba interesa.
- (7) Svaki oblik uznemiravanja koje je počinio radnik škole, učenik, roditelj ili skrbnik treba prijaviti nadležnoj instituciji.

Načelo objektivnosti

Članak 13.

- (1) Radnici Škole i korisnici trebaju težiti objektivnosti. Radnici Škole ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i objektivnost u radu.
- (2) Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojega radnika Škole treba počivati na kriterijima koji su relevantni za obavljane djelatnosti ili profesionalne obveze.

III.Odnos prema profesiji

Članak 14.

- (1) Čestitost, pravednost, humanost i uzajamno potpomaganje, kao temelj moralne filozofije, čine bit nastavničke etike.
- (2) Nastavnik je slobodan i odgovoran u svom radu, teži otkrivanju istine, istražuje ju i brani u atmosferi dijaloga i tolerancije. Pri tome je dužan unapređivati svoje znanje u skladu sa najvišim standardima obrazovnog procesa.
- (3) Nastavnik objavljuje osobne rezultate, razmjenjuje znanja i podatke s drugim nastavnicima u radi podizanja kvaliteta nastavnog procesa i napredovanja struke.

Članak 15.

Radnik Škole je dužan čuvati profesionalnu tajnu sve do njenog službenog objavljivanja.

Članak 16.

- (1) Nastavnik treba ukazivati na nestručne tvrdnje povezane s njegovom strukom, izbjegavajući postupke koji bi potcijenili i obezvrijedili dostojanstvo drugih.
- (2) Svoje mišljenje o stručnim pitanjima može izreći na sjednicama stručnih tijela, ako je to uvjerenje utemeljeno na znanstvenoj istini i kritičnosti.

Članak 17.

- (1) Nastavnik je dužan posebno posvetiti pažnju svojim nastavnim obvezama, koje će prihvatiti nakon stvarne procjene svojih sposobnosti i mogućnosti za njihovim kvalitetnim i potpunim učinkom.
- (2) Nastavu mora održavati redovito, u utvrđenom terminu i trajanju.
- (3) Nastavnik je dužan sudjelovati u izvannastavnim aktivnostima, u skladu sa svojim stručnim kompetencijama.

Članak 18.

Nastavnik je dužan čuvati svoje dostojanstvo i u komunikaciji s nenastavnim osobljem u školi, koji moraju biti upoznati s Etičkim kodeksom.

IV. Odnos prema učenicima

Članak 19.

- (1) Nastavnik kod učenika mora poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju, a u prenošenju znanja dužan je primjenjivati najviše znanstvene, stručne, profesionalne i etičke standarde.
- (2) Nastavni proces treba voditi prema osposobljavanju učenika za rješavanje zadataka, koji će na osnovu stečenih znanja s razumijevanjem usvajati napredak znanosti.

Članak 20.

- (1) Kriterij praćenja rada i ocjenjivanja znanja učenika mora biti objektivan, pouzdan, ujednačen i unaprijed poznat učenicima.
- (2) Učenici se ocjenjuju onako kako je propisano Pravilnikom o ocjenjivanju.

Članak 21.

- (1) Nastavnik je dužan s učenicima uspostaviti odnos međusobnog povjerenja i uvažavanja, uz poštivanje njihovih osobnosti, sloboda i prava, uz čuvanje svoga dostojanstva i izbjegavanje suvšine bliskosti s učenicima.

- (2) Nastavnik u dijalogu s učenicima, u nastavnom procesu i izvan njega, mora poštivati principe nenasilne komunikacije.
- (3) Zabranjeno je iskorištavanje učenika, diskriminacija, vrijeđanje njihova dostojanstva i zloupotreba bilo koje druge vrste.

Članak 22.

Nastavnik posebno pred učenicima mora čuvati svoje i dostojanstvo svojih kolega.

V. Odnos prema kolegama

Članak 23.

Među nastavnicima mora vladati stvaralačka atmosfera i vrhunski profesionalni odnos prema radu. Odnos među nastavnicima mora se temeljiti na kolegijalnosti, međusobnom uvažavanju, poštovanju znanja, stručnosti i osobnog dostojanstva, na pomoći i stvaralačkoj suradnji, te na profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Članak 24.

- (1) Nastavnik ne smije direktno ili indirektno povrijediti stručni ugled, napredovanje ili rad drugog nastavnika.
- (2) Ako smatra da određeni nastavnik nije zaslužio napredovanje ili se nekorektno ponašao, treba s time upoznati ravnatelja.
- (3) U otvorenoj kritici rada drugog nastavnika treba biti suzdržan, imajući u vidu nadležna tijela (razredna vijeća, Nastavničko vijeće, stručne aktive te stručne časopise) kao primjerena mjesta a stručne rasprave i kritiku.

VI. Odnos prema instituciji

Članak 25.

- (1) Nastavnici su dužni poštivati hijerarhiju nastavničkih i drugih zvanja, ovlaštene pojedince i organe u školi.
- (2) Pri tome su slobodni argumentirano kritizirati rad organa ili pojedinaca u tijelima Škole.

Članak 26.

Ucjene i pritisci, mito i korupcija i svi drugi oblici nečasnih utjecaja koji vode kršenju stručnih kriterija, predstavljaju najgrublju povredu pravila ponašanja u obrazovanju te time direktno bacaju tamnu mrlju na ugled institucije.

Članak 27.

Usvajajući načela ovog Etičkog kodeksa, radnici se obvezuju na njihovo dosljedno provođenje uvijek i isključivo u interesu ugleda Škole, svog ugleda i dostojanstva, a i ugleda i dostojanstva učenika, kako bi se sačuvala vrhunska pozicija ove obrazovne institucije u Požegi, široj okolici i državi.

VII. Odnos prema korisnicima usluga

Članak 28.

- (1) Radnici škole dužni su etički i profesionalno pružati usluge korisnicima i primarno štiti interese Škole. Radnici škole ne smiju u drugoj ustanovi ili trgovačkom društvu obavljati djelatnosti slične ili jednake djelatnostima Škole, kako ne bi došlo do sukoba interesa na štetu Škole.
- (2) Aktivnost radnika Škole usmjerena je prema etičkom i profesionalnom pružanju usluga korisnicima i taj odnos ne smije ugroziti niti jedan drugi interes ili namjera.
- (3) U službenoj se komunikaciji radnici Škole služe hrvatskim jezikom, razumljivim rječnikom i latiničnim pismom. U slučaju međunarodne suradnje ili zbog zahtjeva određenog posla, radnika Škole se u službenoj komunikaciji može služiti i drugim jezikom i/ili pismom.

Članak 29.

- (1) Odnos radnika Škole prema korisnicima usluga mora biti profesionalan, nepristran i u skladu s pravilima etičkog ponašanja.
- (2) Podatci o učenicima, roditeljima i drugim korisnicima usluga Škole smatraju se profesionalnom tajnom.
- (3) Moguće je objaviti afirmativne podatke o učeniku, uz suglasnost roditelja.
- (4) Radnici Škole su za vrijeme obavljanja poslova u Školi i onih u vezi s radom Škole odjeveni prema zahtjevima profesije.

Članak 30.

- (1) Svi radnici Škole trebaju izbjegavati sukobe interesa (npr. obiteljski odnosi, blisko

- prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.).
- (2) Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

VIII. Javni nastup radnika škole

Članak 31.

U svim oblicima javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, svaki radnik treba iznositi stajališta Škole u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem, odredbama Etičkog kodeksa te paziti na osobni ugled i ugled Škole.

IX. Tijela koja prate ostvarenja Etičkog kodeksa

Članak 32.

- (1) Sva tijela Škole dužna su, svako u okvirima svoje nadležnosti, brinuti se za ostvarenje i unapređenje etičkih standarda u Školi i provedbu Etičkog kodeksa.
- (2) Radi savjetovanja Škole u pitanjima ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u Školi se osniva etičko povjerenstvo.
- (3) Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa.

Članak 33.

- (1) Etičko povjerenstvo imenuje ravnatelj uz suglasnost Nastavničkog vijeća, na rok od četiri godine.
- (2) Etičko povjerenstvo ima tri člana. Škola može odrediti da etičko povjerenstvo ima veći broj članova, ali ne više od pet.

X. Pritužbe na nepoštivanje Etičkoga kodeksa

Članak 34.

- (1) Korisnici usluga i radnici Škole mogu se pisanim putem obratiti ravnatelju Škole i ukazati na ponašanje radnika i drugih osoba koje su protivne odredbama ovoga Etičkog kodeksa.
- (2) Pritužbe razmatra etičko povjerenstvo koje svoje mišljenje o tome daje ravnatelju Škole. Mišljenje o povredi Etičkog kodeksa iz stavka 1 daje u pisanom obliku

- ravnatelju Škole - u roku od 15 dana od dana službenoga podnošenja pritužbe.
- (3) Prije davanja odgovora, ravnatelj Škole zatražit će pisano očitovanje radnika protiv kojega je upućena pritužba ili će provesti odgovarajuće postupke (iz Zakona o radu), ako je pritužbu uputila osoba izvan škole.
  - (4) Ravnatelj Škole može, po potrebi, pokrenuti postupak zbog povrede radne obveze utvrđene zakonom, Statutom Škole, Etičkim kodeksom ili drugim propisom.

XI. Upoznavanje radnika s etičkim kodeksom

Članak 35.

- (1) Ravnatelj Škole, ili po njemu ovlaštena osoba, dužna je sve radnike upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.
- (2) Radnici koji se primaju u radni odnos moraju, prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa i potpisom potvrditi da će ga se pridržavati.

XII. Posebni etički kodeksi

Članak 36.

- (1) Kada posebnosti Škole to zahtijevaju, Školski odbor može na prijedlog Etičkog povjerenstva i uz suglasnost Nastavničkog vijeća donositi posebne etičke kodekse.
- (2) Etički kodeksi iz stavka 1 moraju biti usklađeni s odredbama ovoga Etičkoga kodeksa.

XIII. Javnost etičkog kodeksa

Članak 37.

- (1) Etički kodeks se ističe na vidnom mjestu u Školi.
- (2) Ovaj Etički kodeks objavljuje se na mrežnoj stranici Škole.
- (3) Etički kodeks mora poznavati svaki radnik i učenik Škole.

XIV. Prijelazne i završne odredbe

Članak 38.

Etičko povjerenstvo Škole iz čl. 32 stavka 2 Škole imenovat će se u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu Etičkog kodeksa.

- (1) Etički kodeks podložen je izmjenama i dopunama.
- (2) Etički kodeks se mijenja i dopunjuje na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 39.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmog dana objave na oglasnoj ploči škole.

Klasa: 003-05/12-2/2
Urbroj: 2177-12-01/1-12-2
Požega, svibnja 2012.

PREDSJEDNIK ŠKOLSKOG ODBORA

Sanja Franić, prof.

Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole 28. 05. 2012. i stupio je na snagu 05. 06. 2012.

Ravnatelj:

Pavle Bucić, dipl. ing.